

Beslut

Datum
2015-06-08

Dnr (anges vid skriftväxling)
511 - 8213 - 14

Enligt sändlista

Beslut för bildande av Väster-Fånsjöns naturreservat

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Väster-Fånsjön
Län: Jämtland
Kommun: Strömsund
Fastighetskartan: 71F4AN Yttre Långvattnet
Lägesbeskrivning: Naturreservatet är beläget cirka 3 kilometer nordost om Risede by
Centrum-koordinater: RT 90: X: 7147635 Y: 1468616
Sweref 99 TM: X: 7145575 Y: 507170
Fastigheter: Del av Harrsjön 1:1, Risede 1:2, Svansele 1:5
Areal: 535 hektar
Förvaltare: Länstyrelsen i Jämtlands län

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut.....	3
Syfte	3
Beskrivning av naturreservatet	3
Områdesbeskrivning	3
Prioriterade bevarandevärden.....	4
Planeringsbakgrund.....	4
Riksintressen.....	4
Kommunala planer	5
Naturvärdesinventeringar.....	5
Skäl till beslut.....	5
Ärendets handläggning	5
Föreskrifter	6
Avvägning mot andra intressen	8
Intresseprövning.....	8
Förenlighet med riksintresseområden och översiktsplan.....	9
Skötsel och förvaltning.....	9
Kungörelse	9
Hur man överklagar	9
Övrig information.....	9
Annan lagstiftning.....	9
Brand.....	10
Bilagor	10
Sändlista.....	11

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsas med heldragen linje på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat, att särskilt skyddas och skötas för att bevara och ge möjlighet till utveckling av biologisk mångfald och för att tillgodose behov av områden för friluftslivet. Reservatet har den avgränsning som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn ska vara Väster-Fånsjön

Syfte

Syftet med naturreservatet är huvudsakligen att bevara och utveckla ett område med brandpräglad lövrik tallskog med höga naturvärden.

Värdefulla företeelser och strukturer som särskilt ska beaktas i skydd och förvaltning är:

- Skogsbrand som resulterar i brandskadade och döda träd samt glesare trädskikt och tunnare humusskikt.
- Intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved.
- Naturlig hydrologi.

Värdefulla artgrupper som särskilt ska beaktas i skydd och förvaltning är:

- Vedlevande mossor, lavar, svampar och insekter samt fåglar.

Syftet nås främst genom naturvårdsbränning i skogsmark med ett för regionen naturligt intervall och genom fri utveckling av våtmarker och vatten.

Vidare är syftet att naturreservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser och friluftsliv, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Beskrivning av naturreservatet

Områdesbeskrivning

Ett stort, av brand präglat skogsområde beläget mellan sjöarna Klumpvattnet och Fånsjön, cirka 2,5 kilometer norr om Risede i Strömsunds kommun. Bergarten i området består av granit och

jordarten utgörs av isälvsediment. Reservatets högsta punkt ligger på 500 meter över havet och dess lägsta punkt i anslutning till Fånsjön på 380 meter över havet. Generellt är det tall som dominerar trädslagfördelningen men betydande barrblandbestånd finns med ibland stort inslag av löv, företrädesvis asp och björk av lövbrännekaraktär. De äldsta tallindividerna är förmodligen runt 250 år gamla.

Marken är ofta blockrik, med ibland besvärliga ansamlingar som försvårar vandrandet, dock är marken till stor del lättvandrad. Fältskiktet domineras av frisk blåbärsristyp med marginella undantag för fläckvisa förekomster av lågorter i sluttningar. Generellt är det låga virkesvolymerna och även mängden död ved är sparsam med undantag för en del bestånd där både asp, gran och tallågor är vanliga. Torrakor uppträder här och var. Rena granbestånd finns men är få och då oftast med små arealer.

Spår efter bränder förekommer på många platser med kolade stubbar och lågor. Tallar med brandljud från minst tre bränder finns här och var inom området. I nära anslutning och nordost om reservatet finns ett flertal hyggesbrända områden som utfördes 1986 av dåvarande markägare SCA. Delar av den brända arealen, cirka 4,5 hektar ingår i reservatet beläget nordost om Bäverdammtjärnen.

Identifierade rödlistade arter i området av visst intresse är gränsticka, gräddporing, veckticka, nordtagging, liten aspegellev, läderlappslav, skrovellav samt lunglav. Någon systematisk artinventering har dock inte gjorts i området.

Prioriterade bevarandevärden

- Brandpräglad tallskog och lövbrännor med gamla brandskadade träd, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier samt dess förekomst av vedlevande mossor, lavar, svampar och insekter samt fåglar.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Naturreservatet ligger inom riksintresse för rennäringen (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken)

Kommunala planer

Naturreservatets ingående delar berörs inte av fördjupad översiktsplan.

Naturvärdesinventeringar

En naturvärdesinventering från Länsstyrelsen gjordes under 2008 då även reservatets gränser bestämdes.

Skäl till beslut

Genom ett omfattande och till övervägande delar rationellt skogsbruk har många biotoper minskat kraftigt i omfattning och sammanhängande skogsområden fragmenterats. Skogen vid Väster-Fånsjön har endast i begränsad omfattning påverkats av sådant skogsbruk och här finns fortfarande strukturer och nyckelelement som visar på skyddsvärd skog.

Naturreservatet utgörs huvudsakligen av brandpräglad tallskog och lövbränneliknande bestånd med höga naturvärden vilka är prioriterade skogstyper för formellt skydd. Beslutet om naturreservat är ett viktigt led i uppfyllande av miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Skälet till att ge området ett formellt skydd är främst att förhindra skogsskötselåtgärder, olika former av markexploatering samt att förhindra att hydrologin störs genom dikning eller körskador. Ytterligare skäl till skyddet är att kunna genomföra önskvärda skötsel- och restaureringsåtgärder, främst i form av naturvårdsbränning.

Val av skyddsform

Länsstyrelsen bedömer att Väster-Fånsjöns höga naturvärden bäst kan bevaras genom att området undantas från skogsbruk och får ett långsiktigt skydd i form av naturreservat.

Ärendets handläggning

Väster-Fånsjöns naturvärden uppmärksammades genom Länsstyrelsens inventering av skyddsvärd skog 2008. I samråd med tidigare markägare SCA Skog AB har gränsen korrigerats.

I och med att Naturvårdsverket kunde erhålla utbytesmark av Sveaskog AB år 2010 har området använts i detta byte. Naturreservatet har därefter varit ett av de områden som ingått i det

så kallade ESAB-paketet (Ersättningsmark i Sverige AB) som förvaltas av Naturvårdsverket. Avtal om köp mellan Naturvårdsverket och SCA Skog AB för området blev klart under 2013. Lantmäteriets inmätning och utstakning av naturreservatets gränser slutfördes under mars månad 2015.

I maj 2015 fick ägare av särskild rätt inom området, berörd kommun samt ett flertal berörda myndigheter möjlighet att yttra sig över ett förslag till beslut om naturreservat. Yttranden inkom från Strömsunds kommun, Jämtlands räddningstjänstförbund, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och SCA Skog AB.

SCA Skog AB anser att skrivningen om åtgärder för väghållning inklusive bilaga 3b ska ingå under reservatets föreskrifter och ej som en bilaga i beslutets skötselplan.

Länsstyrelsens kommentar: Till den nybildade fastigheten finns ett juridiskt avtal (officialservitut) om väghållning mellan Naturvårdsverket och SCA Skog AB. Vägrättigheternas omfattning finns redovisade i detalj i köpekontraktet. Länsstyrelsen anser därför att nuvarande skrivning enligt punkt e) under undantag från föreskrifterna för A och C om åtgärder för väghållning är helt tillräckligt. Däremot har Länsstyrelsen på bolagets inrådan gjort en mindre ändring för denna föreskrift för att få en tydligare skrivning.

Övriga remissinstanser hade ingen erinran mot förslaget till beslut.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3, 21 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för naturreservatets vård och skötsel som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna i A och C nedan ska inte heller utgöra hinder för:

- a) jakt och fiske,
- b) att på fastmark transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med motordrivna fordon,

- c) att på våtmark transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare bandgående fordon, eller med terrängskoter på väl tjälad mark,
- d) markägare och innehavare av särskild rätt att använda terrängskoter på väl snötäckt mark i samband med tillsyn och annat nyttjande av marken (inklusive vid uttransport av fällt vilt),
- e) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594) samt
- f) åtgärder inom vägområdet inklusive siktröjningsområdet för befintliga vägar (se beslutskarta bilaga 1) i syfte att bibehålla vägens funktion, standard och bärighet

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § i miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, t ex vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. framföra motordrivet fordon i terräng,
6. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämna, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder,
8. fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
9. införa för området främmande växt- eller djurart,
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringssämnen samt
11. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

12. uppföra nya älgstommar.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser.
2. Uppsättning av informationstavlor. Anordningar utöver de som anges i skötselplanen får utföras efter överenskommelse med fastighetsägaren.
3. Undersökningar av markslag, växt- och djursamhällen och andra naturförhållanden som ett led i uppföljningen av syfte och bevarandemål med naturreservatet. Detta kan exempelvis innebära uppsättning av insektsfällor och insamling av enstaka artexemplar.
4. Naturvårdsbränning med ett för regionen naturligt intervall och andra punktvisa biotopvårdande åtgärder i syfte att bevara hotade arter.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg,
2. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
3. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
4. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
5. elda, annat än med medhavd ved samt
6. framföra motordrivet fordon i terräng.

Avvägning mot andra intressen

Intresseprövning

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets värden och behovet att tillgodose syftet med skyddet. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan

enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Förenlighet med riksintresseområden och översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer enligt 5§ förordningen (SFS 1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden med mera att beslutet om naturreservat är förenligt med hushållningsbestämmelserna i miljöbalkens 3 och 4 kapitel samt att det är förenligt med för området gällande kommunal översiktsplan.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen de bevarandemål och riktlinjer som framgår av den till förslaget hörande skötselplanen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras. Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Kungörelse

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 47 § delgivningslagen (2010:1932). Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö och energidepartementet (bilaga 4).

Övrig information

Annan lagstiftning

Länsstyrelsen upplyser om att verksamheter som kräver dispens eller tillstånd från någon av föreskrifterna i detta beslut, eller i andra fall, ofta förutsätter prövning enligt annan lagstiftning. Exempel på sådan prövning kan vara dispens från strandskyddsbestämmelser, tillstånd till markavvattning eller annan vattenverksamhet, bygglovstillstånd och dispens från terrängkörningsbestämmelser.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen (SFS 2014:890).

Brand

Spontana bränder kan tillåtas inom naturreservatets gränser, i enlighet med aktuell strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden, framtagna av Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund efter föredragning av naturvårdshandläggare Göran Eriksson. I den slutliga handläggningen deltog även biträdande länsråd Bengt-Åke Strömquist och biträdande enhetschef Göran Gabling.

Jöran Hägglund

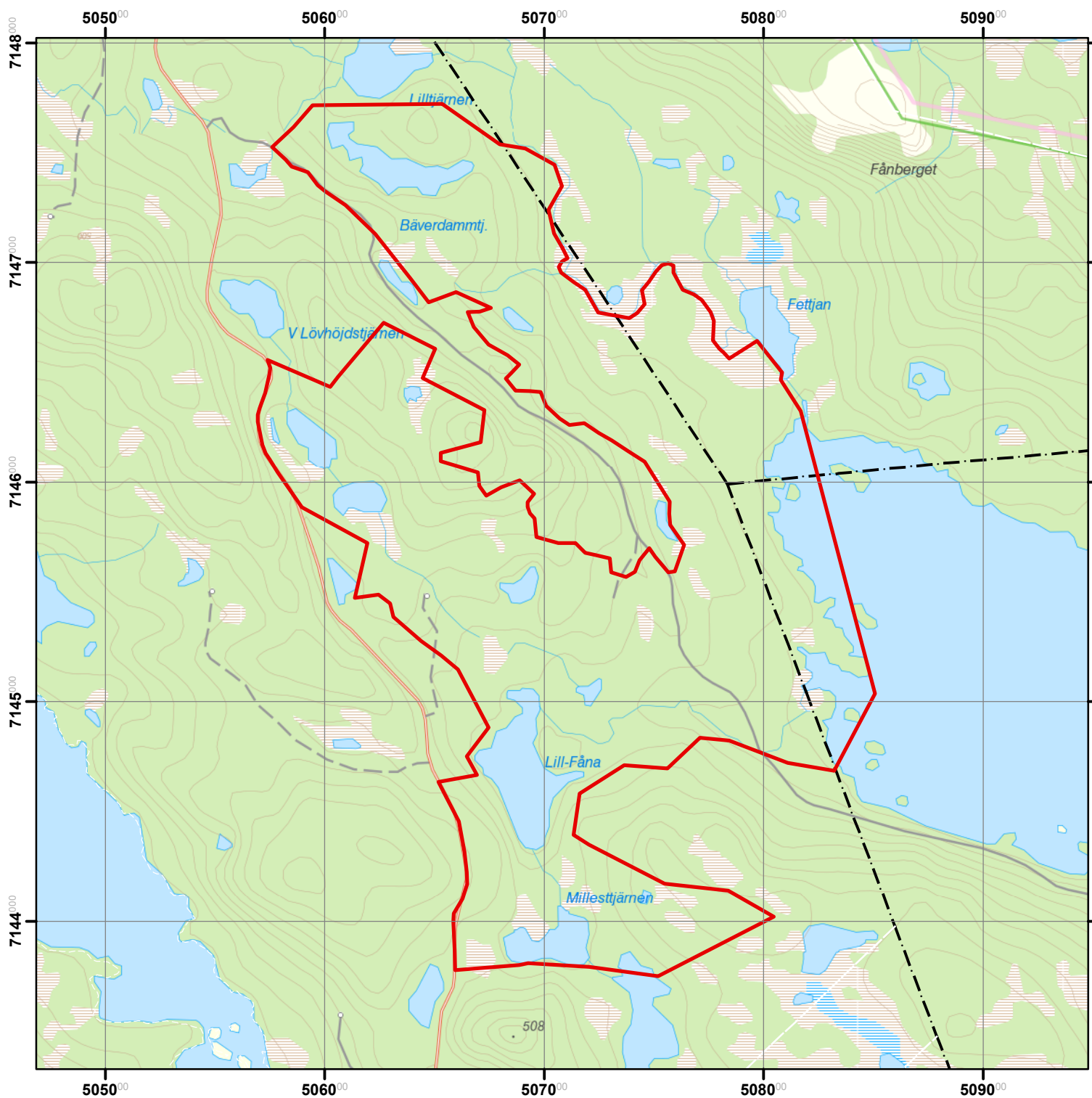
Göran Eriksson

Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
- 3a. Skötselplanlista
- 3b. Underhållsrättigheter för vägar
4. Hur man överklagar

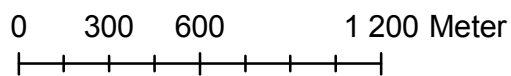

Väster-Fånsjöns naturreservat Beslutskarta

Teckenförklaring

 Naturreservatets gräns

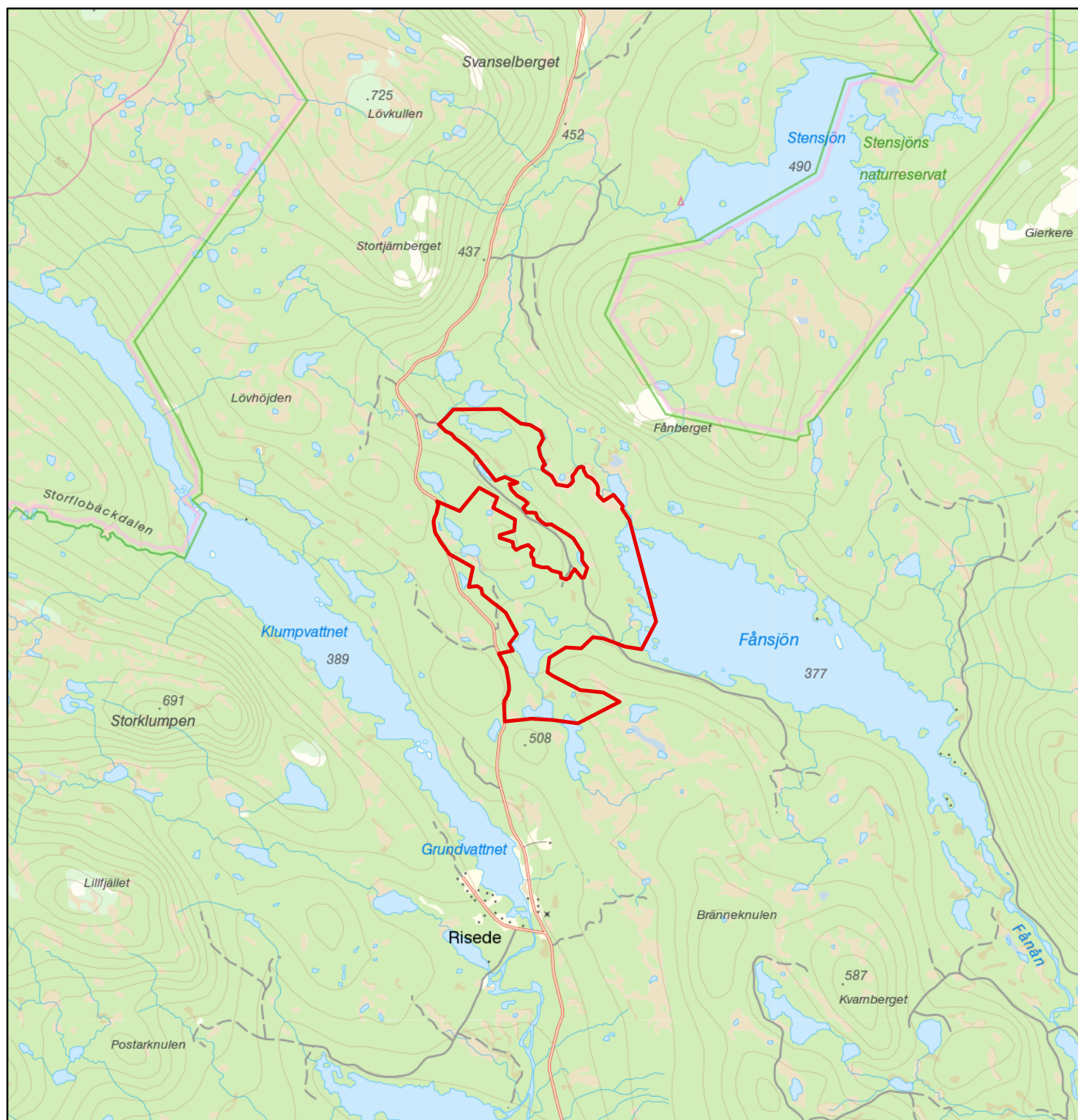

Skala 1:25000

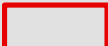

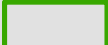

Väster-Fånsjöns naturreservat Översiktskarta

Teckenförklaring

 Naturreservatets gräns

 Naturreservat

0 1 2 4 Kilometer

Skala 1:70000

Skötselplan för Väster-Fånsjöns naturreservat

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet	2
Administrativa data	2
Ingående naturtyper	2
Områdesbeskrivning	3
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP).....	4
PLANDEL.....	5
Skötsel och förvaltning av naturreservatets natur- och kulturvärden	5
Skötselområde A. Brandpräglad tallskog med mera, 535 hektar.....	5
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden	6
Utmärkning av naturreservatets gräns	7
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	7
Övriga uppgifter	7
Uppföljning	7
Tillsyn	7
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	7
Källförteckning.....	8

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är huvudsakligen att bevara och utveckla ett område med brandpräglad lövrik tallskog med höga naturvärden.

Värdefulla företeelser och strukturer som särskilt ska beaktas i skydd och förvaltning är:

- Skogsbrand som resulterar i brandskadade och döda träd samt glesare trädskikt och tunnare humusskikt.
- Intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved.
- Naturlig hydrologi.

Värdefulla artgrupper som särskilt ska beaktas i skydd och förvaltning är:

- Vedlevande mossor, lavar, svampar och insekter samt fåglar.

Syftet nås främst genom naturvårdsbränning i skogsmark med ett för regionen naturligt intervall och genom fri utveckling av våtmarker och vatten.

Vidare är syftet att naturreservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser och friluftsliv, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Väster-Fånsjön
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Del av Harrsjön 1:1, Risede 1:2 och Svansele 1:5
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Areal	535 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Ingående naturtyper

<u>Naturtyper enligt KNAS¹</u>	<u>Areal (ha)</u>	<u>Naturtyper enligt NNK²</u>	<u>Areal (ha)</u>
Tallskog	257,4	Taiga (9010)	389
Granskog	72,8	Skogbevuxen myr (9740)	6,8
Barrblandskog	20,3	Öppna mossar och kärr (7140)	38
Barrsumpskog	6,3	Sjö (3100)	64,2
Lövblandad barrskog	47,4	Myrsjöar (3160)	6,5
Våtmark	26	Osäker Taiga/ickenatura-skog (9810)	16
Sumpskogsimpediment	3,3	Öppen icke natura-naturtyp (6960)	3
Övriga skogsimpediment	33,1	Icke natura- skog (9900)*	12

Ungskog inklusive hygge	4,2		
Sjöar och vattendrag	64,4		

¹ Data från "Kontinuerlig naturtypskartering i skyddade områden" (KNAS). Uttag från databas 2015-01-21

² Data från "Natura 2000 - naturtyper" (NNK), Naturvårdsverket. Kodnummer för respektive naturtyp anges inom parentes. Uttag från databas 2015-01-21

* Icke natura-skog avser skogsområden med låg bevarandestatus och som inte uppfyller fullgoda habitat enligt EU:s habitatdirektiv Natura 2000.

Områdesbeskrivning

Ett stort, av brand präglad skogsområde beläget mellan sjöarna Klumpvattnet och Fånsjön, cirka 2.5 kilometer norr om Risede i Strömsunds kommun. En del av reservatets areal ansluter till Fånsjöns nordvästra strand. Bergarten i området består av granit och jordarten utgörs av isälvsediment. Reservatets högsta punkt ligger på 500 meter över havet och dess lägsta punkt i anslutning till Fånsjön på 380 meter över havet. Generellt är det tall som dominerar trädslagfördelningen men betydande barrblandbestånd finns med ibland stort inslag av löv, företrädesvis asp och björk av lövbrännekaraktär. De äldsta tallindividerna är förmodligen runt 250 år gamla. Små aspkloner med 30 - 40 åriga träd finns på ett flertal ställen. Fläckvis finns även ansamlingar av asplågor och i anslutning till vatten finns även bäverfäld sådana. De grövsta asparna finns i skogsområdet nordost om Storflotjärnen. Här förekommer även murken liggande asp med rödlistade arter på.

Marken är ofta blockrik, med ibland besvärliga ansamlingar som försvårar vandrandet, dock är marken till stor del lättvandrad. Fältskiktet domineras av frisk blåbärsristyp med marginella undantag för fläckvisa förekomster av lågörter i sluttningar. Generellt är det låga virkesvolymen och även mängden död ved är sparsam med undantag för en del bestånd där både asp, gran och tallågor är vanliga. Torrakor uppträder här och var. Rena granbestånd finns men är få och då oftast med små arealer.

En uppskattning av virkesförrådet antyder en snittvolym på 150 skogskubikmeter/hektar, med högre volymer i sluttningarnas granbestånd och betydligt lägre i de rena tallbestånden. Även om en del tall är relativt gammal (250 - 300 år) är grovleken blygsam och grövre tall än 50 centimeter i brösthöjdsdiameter är inte identifierade.

Spår efter bränder förekommer på många platser med kolade stubbar och lågor. Tallar med brandljud från minst tre bränder finns här och var inom området. I nära anslutning och nordost om reservatet finns ett flertal hyggesbrända områden som utfördes år 1986 av SCA Skog AB. Delar av den brända arealen, cirka 4,5 hektar ingår i reservatet beläget nordost om Bäverdammtjärnen.

Identifierade rödlistade arter i området av visst intresse är talticka *Phellinus pini*, fläckporing *Antrodia albobrunnea*, gräddporing *Cinereomyces lenis*, dropptaggsvamp *Hydnellum ferrugineum*, lunglav *Lobaria pulmonaria*, veckticka *Antrodia pulvinascens*, liten aspelelav *Collema curtisporium*, läderlappslav *Collema nigrescens*, gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* samt nordtagging *Odonticum romellii*, spillkråka *Dryocopus martius* samt tretåig hackspett *Picoides tridactylus*. Någon systematisk artinventering har dock inte gjorts i området.

Kulturhistoria och markanvändning

Äldre avverkningsstubbar visar tecken på dimensionsavverkningar från början av 1900-talet. Naturreservatet berörs av servitut för vägar med rätt för tidigare markägare att bibehålla vägens funktion, standard och bärighet (se bilaga 3b).

Rennäring

Naturreservatet och omgivande områden utgör viktigt vinterbetesland för Ohredahke sameby.

Friluftsliv

Naturreservatet är lätt att nå via skogsbilväg utmed reservatets västra sida.

Prioriterade bevarandevärden

- Brandpräglad tallskog och lövbrännor med gamla brandskadade träd, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier samt dess förekomst av vedlevande mossor, lavar, svampar och insekter samt fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de harmonierar med naturreservatets syfte. På samma sätt ska prioriterade åtgärder i ännu ej fastställda åtgärdsprogram kunna utföras i naturreservatet när programmen fastställts.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Rödlistade fjälltaggsvampar	Området utgör lämplig livsmiljö för flera av programmets arter.
Brandinsekter i boreal skog	Då stora arealer skogsmark inom naturreservatet ska naturvårdsbrännas kommer området att utgöra lämplig livsmiljö för många av programmets arter.
Skalbaggar på nyligen död tall	Området utgör lämplig livsmiljö för flera av programmets arter.
Skalbaggar på äldre död tallved	Området utgör lämplig livsmiljö för flera av programmets arter.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets natur- och kulturvärden

Naturreservatet är indelat i ett skötselområde (A).

Skötselområde A. Brandpräglad tallskog med mera, 535 hektar

Skötselområde A utgörs av brandpräglad tallskog, ofta med inslag av gran. Lövbrännor i relativt sen succession finns spridd i området. Rena granbestånd finns men i mycket liten omfattning. Inom området finns även våtmarker och ett flertal tjärnar. Ett uttag av gran har gjorts i centrala delen av skötselområdet under 2013.

Skötselområde A

Bevarandemål

Skötselområdena A ska bestå av urskogsartad tallskog med stort inslag av löv. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av brand och branden ska ha en roll i området fortsatta utveckling. I perioder efter brand/bränning är delområden öppna och präglade av betydande mängder död ved. Variationen av brand i tid och rum ska bidra till att flera olika successionsstadier efter brand förekommer. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna vedlevande svampar, lavar och insekter samt fåglar. Exempel på sådana typiska arter är tallticka fläckporing, gräddporing, dropptaggsvamp, veckticka, lunglav, liten aspegelav, läderlappslav, spillkråka samt tretåig hackspett.

Skötselområdets öppna mossar och kärr, skogbevuxen myr, sjöar och myrsjöar ska vara opåverkade av antropogena ingrepp samt vara hydrologiskt intakta med undantag för naturliga förändringar. Ingående delar av osäkra naturtyper och icke natura-skog ska bestå av urskogsartad skog.

Målarealer för skötselområdets naturtyper (enligt NNK).

Kod	Naturtyp	Areal år 2015 (ha)	Målareal (ha)
9010	Taiga	389	417
9740	Skogbevuxen myr	6,8	6,8
7140	Öppna mossar och kärr	38	38
3100	Sjö	64,2	64,2
3160	Myrsjöar	6,5	6,5
	Öppen icke natura-naturtyp (6960)	3	3
	Osäker Taiga/icke - natura skog (9810)*	16	0
	Icke natura-skog (9900)	12	0

*Ingående naturtyp/naturtyper kommer att preciseras i kommande uppföljningsverksamhet.

Skötselåtgärder

- Framtagande av brandplan.
- Skötselområdet ska naturvårdsbrännas vid olika tillfällen för att förekomsten av nybränd skog ska spridas i rum och tid.
- Fri utveckling av skogsmark i perioder mellan brand.
- Vid högt älgbete på nyföryngrad tall efter brand ska vissa delar av området stänglas in.

En exakt avgränsning och det praktiska utförandet av naturvårdsbränningen tas fram i samband med den detaljplan som görs strax innan bränningen (brandplanen).

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas information om naturreservatets natur- och kulturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

Informationstavla med beskrivning av reservatet ska sättas upp enligt bilaga 3a.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och svensk standard.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser	1
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavla	1
A	Naturvårdsbränning	1

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för skötselområdet för bedömning av bevarandestatusen. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av reservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan och beslutas om separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Gärdenfors, U. (ed.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010 – Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005. Nationell strategi för formellt skydd av skog.
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar. Naturvårdsverket Rapport 5609.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket rapport 5610.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2014–2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket 2014. Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved, 2014–2018. Naturvårdsverket rapport 6629.
- Naturvårdsverket 2005. Naturvårdsbränning. Vägledning för brand och bränning i skyddad skog. Naturvårdsverkets Rapport 5438.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012-2021. Diariennr. 511-3838-2012.

Källor på internet

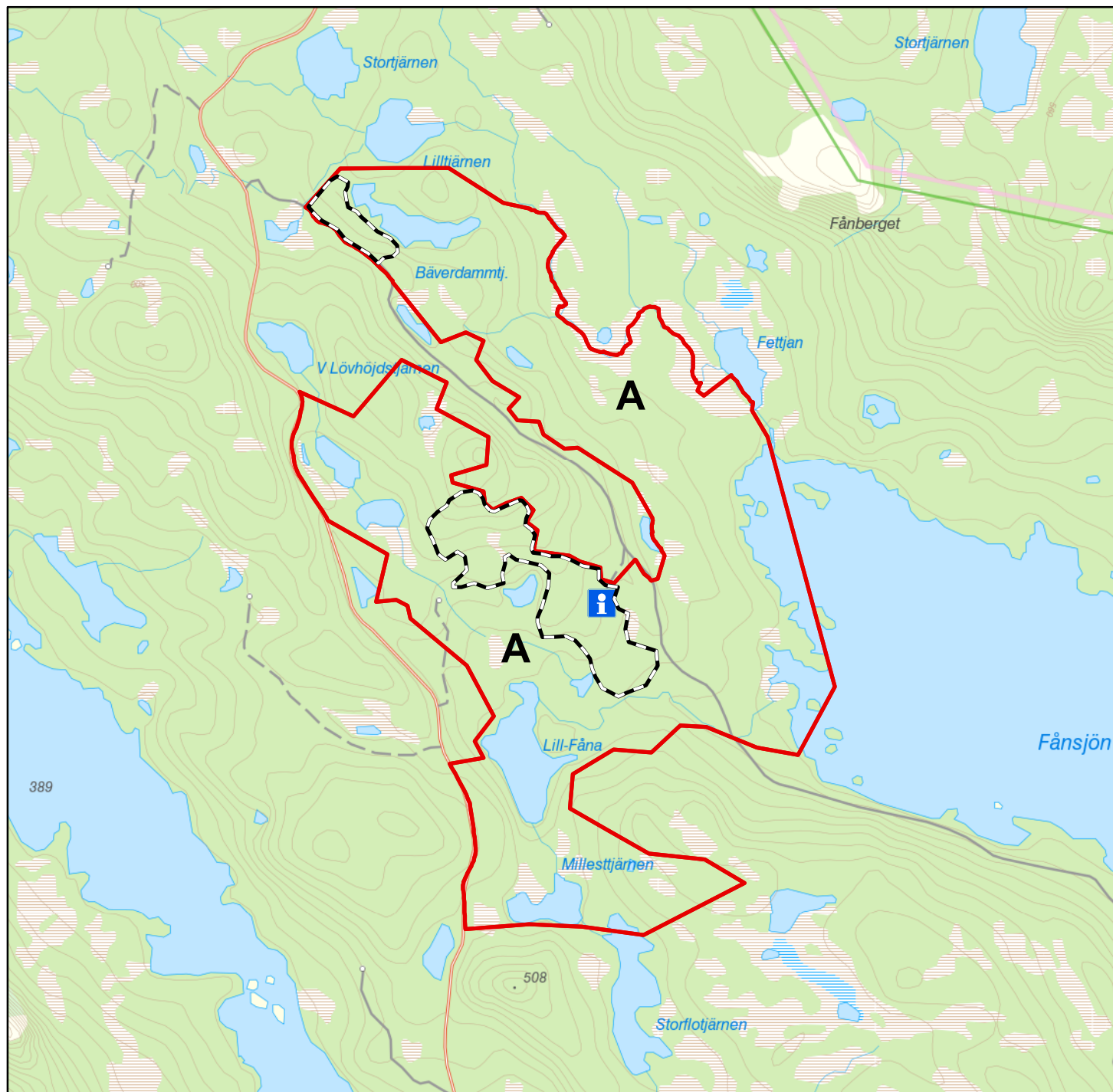
- Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Kartvisaren över jord och berggrund i Jämtlands län www.sgu.se/produkter/kartor
- Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/ Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland för Ohredahke sameby.

Ej tryckta källor

- Naturvårdsverket. Data från "Natura 2000 - naturtyper" (NNK), Metria
- Naturvårdsverket. Data från "Kontinuerlig naturtypskartering i skyddade områden" (KNAS), Metria.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsens naturvärdesinventeringar.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsens artdatabas.

Foto: Göran Eriksson, Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Väster-Fånsjöns naturreservat Skötselplankarta

Teckenförklaring

 Naturreservatets gräns

Informationstavla

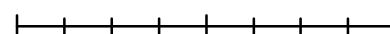
Områden för granuttag
utfört 2013

Skötselområden

 A

 Stensjöns
naturreservat

0 375 750 1 500 Meter

Skala 1:30000

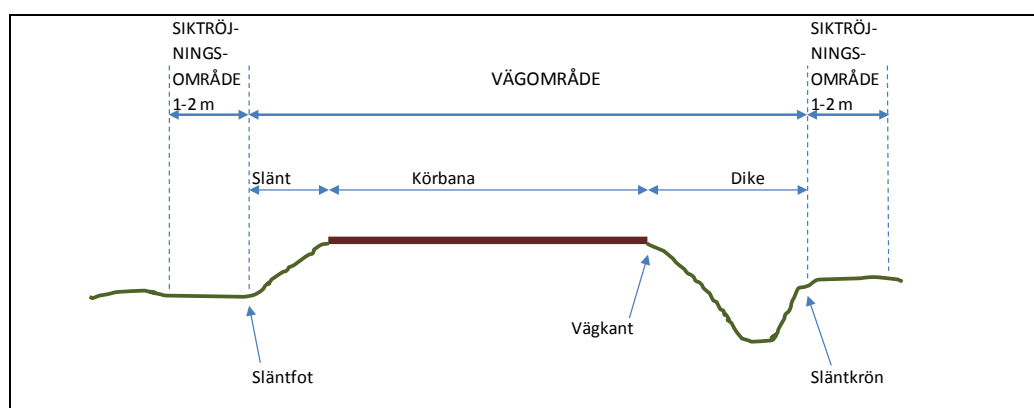
Bilaga 3b

GENERELLT UNDANTAG FÖR VÄGHÅLLNING MM

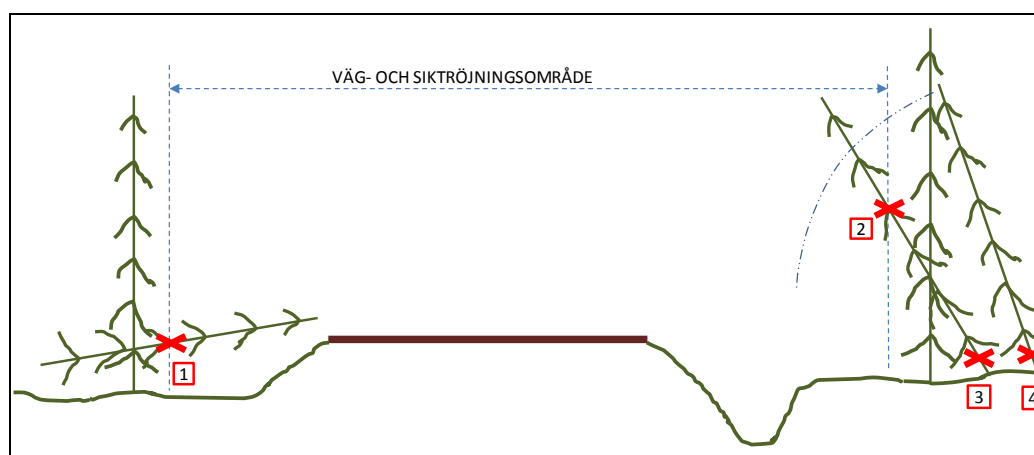
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom t ex dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det s k siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa s k farliga kanträd mm, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd mm, skall kvarlämnas i terrängen. Dock alltid utanför gräns till det s k siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, d v s i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden mm som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t ex efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, bör länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Bilaga 4

F 2

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN,

Miljö- och energidepartementet

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga hos regeringen.

Det gör Ni genom att i brev

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets diarienummer
- redogöra för dels varför Ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni skall underteckna brevet, förtydliga namnteckningen och uppge adress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni vill åberopa till stöd för Er ståndpunkt så bör Ni skicka med det.

Överklagandet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen, se adress nedan. Om inte länsstyrelsen ändrar sitt beslut kommer överklagandet och handlingarna i ärendet att skickas till regeringen.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande inom tre veckor från den dag meddelande om beslutet var infört i ortstidning. I annat fall kan Ert överklagande inte prövas.

Om Ni behöver veta mer om hur Ni skall gå till väga, så kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefonnummer 010-2253000.

Länsstyrelsens postadress:

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund